

lastnem očesu, ta človek, ki ima pred lastnim pragom obilo pometati, lotil se je pesništva uvidevši, da se mu vsako drugo podjetje več ne posreči. Pa tudi to mu je spodletelo. Dotična pesen njegova obrnjena je proti sedajnemu narodnemu občinskemu zastopu, polna nemnostij, natančevanja in obrekovanja; slovniških kozlov pa ima toliko, kolikor črk. Ta pesen namerava baš pred volitvami vzbujati nezaupanje volilcev do sedajnega občinskega odbora na korist nemčurske stranke, a ker so naši občani premodri, da bi se ozirali na takšne budalosti, kakoršne si zamore le edini naš pesnik izmišljovati, je umevno, da dotična pesen ni učinila mej ljudstvom nikakoršnega utisa, temuč da slovi samo kot dokaz duševnega siromaštva in uboštva pesnikovega in tistih par bedakov, kateri so pesen okolo raznašali. Našemu junaku pa svetujemo, naj si zbere svojo lastno osebo za popevanje. Ako le povrhoma izpraša svojo vest, bode našel dovolj gradiva za celo knjigo, katere nas pa bog varuj čitati. Toliko za danes, sicer pa se vidimo pred sodnijo. Narodnjaki, varujte se takšnih hudobnih hujšakcev. Več narodnjakov.

Iz Hrastnika. (Čudna moč.) Kdo jo zgrunta? Naš novo-izvoljeni predsednik kmetijske podružnice g. K. Valentinič je od centralnega odbora mu poslanega „Kmetijski prijatelj“ samo enkrat prebral in glej! dobil je tako veselje in korajžo do kmetijstva, da vže zdaj mlati. Ker se ve mu snopa majnka, pa udriha po najstarejših udih podružničnih. Dva je vže zmlatil. Enega imenuje: „unberufene Hand“. Drugega pa „klerikaler Strickzieher“.

Snop.

Od sv. Ilja v Slov. goricah. (Delo tatje študirajo.) Posejali smo še zadnje dni februarja nekaj ozimine, in prve dni marca še tudi nekaj jarine. Po vinogradih je vse mergolelo delavcev, rezačev in kopačev; za grobanje letos pri nas tersovje ni, ker so rozge od toče natolčene, sicer pa je les dobro dozorrel. — Enemu gospodarju so mislili nepoklicani kupci kravo vzeti, pa k sreči in nesreči je lastnik nepovabljenec začul ter jih šel odganjat, ali v tem je dobil dva strela v trebuh in persa, da zdaj trpi strašne muke. Drugod bili so srečnejši, tam so odnesli vso obleko in druge reči, precej vrednosti. Obe tatvini zvršili so v enej noči. Na drugih treh krajih pa so bili odgnani. Kakor sem zvedel, imajo te ptiče vže pod ključem. Prednik teh dolgoprstnežev je še le pred 4 tedni dokončal svoje študije, in zopet je odšel študirat. Kaj bode pa zdaj študiral? Gotovo zopet lumparije. Pa to je premalo, da samo študirajo. Ko bi le tudi stipendije delila gosposka. Od 25—50 palic po hrbtu, mislim da bi to bil boljši pomoček kot 2letna

ječa, za katero more ubogi kmet davek plačevati, v kateri se pitajo ničvredneži, pred katerimi še človek ni varen življenja!

Goričan.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Konservativni poslanci, zlasti nemški, vernejo se z Dunaja na praznike prav nezadovoljni, ker ne bodo volilcem mogli prinesiti polajšanja šolskih bremen; nemški liberalci namreč nalašč po 2 uri vsak v državnem zboru govorijo, da bi dokončanje letnega proračuna zavlekli; ni torej časa za šolsko postavbo. Še nevolnejši pa pridejo naši slovenski poslanci domov; dr. Tonkli je namreč stavil resolucijo, naj se na gimnazijah vseh dežel, kder Slovenci prebivajo, še letos jeseni osnujejo paralelke za slovenske dijake kder se ima slovenski poučevati, dokler se slovenski fant dovolj nemščini ne privadi. Toda temu niso samo borlski Wurmbrand in koroški Moro nasprotovali, ampak celo minister naučni baron Konrad. Rekel je, da kar je Kranjcem dovolil, to ne sodi za štajerske, koroške, goriške Slovence in da še Slovincem sploh ni resnica z jednakopravnostjo v srednjih šolah. To je naše poslance silno razžalilo in dr. Tonkli, tudi grof Koronini, najbolje pa dr. Vošnjak so odločno zavrnilo ministra in zopet tirjali, da se pravicam Slovencev ustreže. O tem poročamo še več. — Dunajske dijake je nemško-liberalni poslanec Schönerer pri nekei svečanosti zapeljal s profesorjem Polzerjem vred, da so veleizdajski govorili, peli in razsajali in se sploh obnašali, kakor da bi bili uže na Prajzovskem. Sedaj je tožen Schönerer, Polzer in 6 dijakov No, takšnih veleizdajskih profesorjev in dijakov nahajamo tudi drugod in prav je, če vlada takim prajzovskim zijakom na jezik stopi. — Štajerski poslanec in slovanožerec Falk je umrl. — V Risanu je strela ubila 1 vojaka, 12 pa ranila.

Vnanje države. Knez Gorčakov, najstarejši državnik evropski, je umrl v Badenu na Nemkem, 84 let star. Vodil je rusko politiko od l. 1856. Posrečilo mu se je popraviti vse slabe nasledke nesrečne turško-francosko-angleškoruske vojske l. 1854. Turčijo je skoraj uničil, Rusijo raztegnil do Donava, pridobil izhodnjo Armenijo, velik kos srednje Azije in oslobodil Bolgare. Pravijo, da je bil zastrupljen, toda preiskava še ni končana. — Nemški cesar Viljem je slovo dal vojnemu ministru, pa tudi ministru vojnega brodograja, ter pozval dva nova in jako pogumna generala na izpraznjeni mesti. — Francozki delavei skušali so v Parizi napraviti revolucijo ali saj večjo rabuko ter so nekatere pekarije izropali, vendar se je poli-

cajem posrečilo razgnati rogovileže. Otok Madagaskar zadej za Afriko hočejo Francozi pograbiti in so poslali vojne ladije tje. Angležem to ni po volji. — Italijani pripravljajo za letošnje poletje zopet velike manevre. Papež so z rusko vlado toliko porazumeli se, da zamorejo zapuščenim katoličanom na Ruskem imenovati 2 nova nadškofa in 5 škofov. — Ognjenik Etna bruha zopet ogenj in lavo iz sebe, da so prebivalci v okolici te velikanske gore v velikih strahéh. — Grkom je smrt pobrala najslavnejšega državnika. Minister Komunduroš je umrl. On sicer Grkov ni zaplél v zadnjo rusko-turško vojsko pa je vendar naposled dobil 2 turški deželi, Tesalijo in kos Epira. — Perzijski kralj potuje h kronanju ruskega carja in obišče potem tudi našega cesarja. — Egipčani so v osrednji Afriki krivega preroka Mohdija naklestili. Hartum je rešen.

Za poduk in kratek čas.

Staroslovanski kmet na polji in doma.

IV. 17. Želiš li poznati živali, ki so krožile okoli voglov staroslovenskega poslopja? — Razumeva se samo ob sebi, da je gospodar toliko živine redil, kolikor so mu za to okoliščine dopuščale.

Tudi ni treba omenjati, da je vzrejeval večinoma tisto živad, od katere je vlekel dobiček na polji in doma. To so bili v prvi vrsti konji in goveda. Prvi so mu pomagali obdelovati polje in jih je rabil za vožnjo med ostalim pri trgovini, ker so Slovani bili tudi izvrstni trgovci; a številna goveja živina dajala je mleko, od katerega so dobivali maslo in sir. Razven teh četveronožcev imeli so velike črede bravov*) ali svinj, koz in ovac. Od ovčje volne pridelovali so zvlásti možka oblačila. — Izmed perjadi so domači dvor staroslovanskega kmeta oživljevale goske, race, kuri, golobje. Gos in race bile ste Slovanu znane že v skupnej domovini Indoevropecev, o kokoši pozvedamo še le 400 let pred Kristusom. Že znani arabski potnik Ibrahim pravi, da je o njegovem času desetero kokošij veljalo jeden penéz. Iz tega lahko sklepamo, da so naši prednamci imeli sila veliko kurij. Pristavljeno bodi, da Slovan, dokler še je živel v paganstvu, kuretine ni hotel jesti, ker je po njegovej misli v tej živalici prebival hudi duh.

O golobih Dijakon Peter, ki je vmrl okoli leta 799, piše, da jih je po slovanskih krajih bilo zelo veliko število. To nam se ne bo za

takrat nič čudnega zdelo, če znamo, da se je paganski Slovan jako pregrešil, ako bi bil goloba ubil, oskubel in pojedel. Izmed ostalih ptic je Slovanu posebno bežan ali fazan bil priljubljen zavoljo okusnega mesa.

18. Gosto lesovje, ki je slovanske okrajine pokrivalo, ni moglo biti popolnoma izkrčeno. Šume bile so pravo prebivališče čebelar, kojih gnezda so stari Slovani skrbno iskali.

Dozdeva se, da so ljudje steblovje navlaš vrtali za čebele. Ščasoma je med postal neogibna reč pri hiši; rabili so ga za pripravljanje zdravil, mešali ga med kruh, pridelovali pijačo medovino in voskarstvo spada med najstarejši obrt slovanski. V kolikej meri se je rabila medovina, spričuje ruski pisatelj Nestor, kateri pravi, da je Vladimir samo leta 996 dal skuhati 300 kotlov medu.

19. Pivo so pripravljali blizo po načinu, kakor še sedaj Rusi pridelujejo neko tekočino gosto, kalno, bledorumenno, okusa grenkastega. Toto pijačo delajo iz razmletega zrnja, moko zmesijo z mlačno vodo; to na toplem skvašeno scedijo in potem pijejo. O neke staroslovanske pijači, ki je od „ječmena in žita“ pripravljena govorita tudi stara latinska pisatelja: sv. Hieronim pak Amianus. (Glej „Vestnik“ I. 68, priloga „Zori“ 1873.) Pivo bilo je toraj že našim paganskim prednikom znano, ali v navado prišlo je še le takrat, ko je pri pomnoženem številu ljudstva zmanjkovalo medovine. Toda medovina obdržala je svojo ceno ter so z isto počesčevali najimenitnejšo gospodo.

20. Za starega Slovana je znamenita ova okoliščina, da si je prizadeval vaditi se v vseh strokah gospodarstva, česar pri vsakem narodu ne opazimo. Slovan je krčil starodavne šume, predno je zamogel novine preoravati in dobivati iz zemlje potrebnega živeža; on ni v nemar puščal nobene imenitnejše panoge gospodarstvene, bil le živinorejec in obrtnik, ali največ pečal se je z obdelovanjem zemljišča. Po zadnjem zamoremo najlepše spoznati svojega paganskega prednika, kajti — kmetovanje je častljivo opravilo Slovana.

M. Karba.

Smešnica 11. Od volitve v okrajni zastop domu prišlega volilca vpraša žena: No, kako je bilo kaj v Konjicah? Mož odgovori: Še nikoli ni bilo tako „lušno“, ko danes, ker sem v prvič videl in slišal tam „nebeškega petelina“. (Nekega nemčurja) peti. Č.

Razne stvari.

(Slovensko društvo) sklicuje 3. občni zbor v Šoštanj na velikonočni pondeljek popoldne 26. marca t. l. Poslanec g. dr. Vošnjak bode poročal o delovanju državnega zbora.

*) Beseda „brav“ za „svinjo“ nam je danes iz navede, pač pa še Slovenec na murskem polji vživa „bravsko“ (t. j. svinjsko) meso in gospodinja še tam z „bravskim“ zabelom začinjajo jedila, a Hrvatom „pitani bravec“ dajajo okusno svinjetino.